

HS - Ulkomaat - 3.8.1997 - 250 merkkiä - -1. painos

Vasemmistonuorison festivaalit kuvastaneet omaa aikaansa jo puoli vuosisataa

PILVI TORSTI "Saamme ainoastaan palan makkaraa ja hiukan leipää ja keksejä aamuisin ja vihanneksia iltopäivällä. Tällä meidän on eletävä koko päivä", valitti Itä-Berliinin nuorisofestivaaleille vuonna 1951 osallistunut saksalaisnuori Helsingin Sanomissa. Ulkolaisille sen sijaan annettiin hänen mukaansa kaksi kertaa enemmän ruokaa ja lisäksi kahvia, tupakkaa ja suklaata.

Näillä "kansainvälisen nuorisofestivaalin valekaavussa vietettävillä juhlallisuuksilla, joiden tarkoituksena on vietellä maailman nuoriso kuvittelemaan, että kommunismi symboloi rauhaa" (USA:n ulkoministeriön näkemys) 25000 ulkomaalaista nuorta 90 maasta kuuli Itä-Saksan nuorisokommunistien johtajaa Erich Honeckeriä ja piti Länsi-Berliiniä varpaillaan. Idässä puhuttiin "lännen tukemista vakoilujärjestöistä" ja läntinen uutistoimisto kertoi festivaaliyleisön keskuudessa puhjenneesta lavantautiepidemiasta.

Aivan yhtä jyrkkä poliittisuus ei leimannut seuraavia festivaaleja, jotka pidettiin Moskovassa 1957. HS:n artikkelin mukaan merkittävintä 30000 ulkomaalaiselle oli vaikutelma, että "venäläiset elävät, veljeilevät, syövät, rakastavat ja joskus vieläpä ajattelevatkin aivan samoin kuin toisetkin ihmiset".

Paikalla vierailut toimittaja jaotteli Moskovassa olleet amerikkalaiset ja eurooppalaiset ylioppilaat neljään: 1. kommunisteja ja lievemiehiä, 2. kommunismin vastustajia, 3. innokkaita puolueettomia, jotka ovat valmiit marssimaan maailman rauhan ja ystävyuden puolesta minkä tahansa lipun alla, 4. seikkailunhaluisia nuoria, jotka ovat halvalla lomamatkalla.

Kahdet seuraavat festivaalit pidettiin läntisellä maaperällä, mikä aiheutti ankaria vastareaktioita. Wienin ja Helsingin festivaalit (1959 ja 1962) kärsivät länsilehtien uutissuluista ja antikommunistien häirinnästä.

Helsingissä poliisi joutui turvautumaan kyynelkaasuun ja pamppuihin, kun etenkin neuvostoliittolaisia festivaalivieraita vastaan hyökkäiltiin. Kaikki aatteet

mukaan Bulgariassa 1968 pidetty festivaali merkitsi aatteellista taitekohtaa nuorisotapaamisten historiassa. Kommunistit saivat seurakseen muiden puolueiden edustajia, ja monet nuoret siirtomaavallan alta itsenäistyneet valtiot liittyivät joukon jatkoksi. Laajapohjaisuus toi mukanaan sisäisiä ristiriitoja, jotka johtivat erilaisiin välikohtauksiin ja nyrkkitappeluihin.

Todellinen suomalaisten suurfestivaali koettiin Itä-Berliinissä 1973. Maamme 800-henkinen valtuuskunta oli koko tapaamisen kolmanneksi suurin, ja ainoana länsimaana valtuuskuntaan kuului

edustajia politiikan koko kentältä.

Jälkipolvet voivat hymyillen kuunnella esimerkiksi valtuuskunnan jäsenen Ilkka Kanervan radiohaastattelua, jossa hän hehkuttaa Itä-Saksassa vallitsevan yhteiskunnallisen systeemin toimivuuden nimeen.

Vuoden 1978 isäntämaa Kuuba oli eksoottinen festivaalinpitopaikka monille länsimaiden vasemmistonuorille. Suomalainen osallistuja kuvaili tuntojaan Ilta-Sanomissa.

"Ginin ja tonicin puuttuminen lakkasi harmittamasta, kun näki iloisia, vanterria vauvoja. Ihmisillä oli riittävästi ruokaa ja vaatteita, alkeelliset asunnot, mutta ystävällinen, omanarvontuntoinen luonne."

Myös presidentti Kekkonen lähetti tervehdyksensä Havannan festivaaleille.

"Kun nuoret ihmiset lukuisista eri maista kokoontuvat festivaaleille Kuuban pääkaupunkiin varsin monipuolisen ohjelman merkeissä, kysymyksessä on epäilemättä maailman huomattavin nuorison tapaaminen."

Lisäksi Kekkonen lausunnossa ilmaistiin tyytyväisyys sen johdosta, että "yhä laajemmat opiskelija- ja nuorisojoukot yhä useammista maista tuntevat festivaalin omakseen".

Suomen valtuuskuntaa Havannassa johti Pertti Paasio, varapuheenjohtajana oli Esko Aho. Alkoholiton

Moskova Vuonna 1985 Suomesta lähetettiin itänaapurin festivaaleille 450-henkinen valtuuskunta "lähinnä ikääntyneempiä nuorisopoliitikkoja", jotka kävivät "jututtamassa tavallisia neukkuja", niinkuin asia Ilta-Sanomissa ilmaistiin. 18-vaunuisessa festivaalijunassa Helsingistä Moskovaan matkasi lisäksi runsas turistijoukko. Myös ruotsalaisia festivaaleille halajavia tovereita oli junassa mukana.

Festivaaliyleisö oli ihmeissään alkoholittomassa Moskovassa, sillä ravintoloiden viinahanat oli festivaalien ajaksi suljettu eikä turistien Beriozkoistakaan kurkunkostukkeita juuri herunut.

Moskovassa suomalaisia johti Markus Aaltonen. Arja Alho joutui eroamaan puheenjohtajan tehtävästään ennen festivaaleja demarien keskinäisten kiistojen takia.

Vuoden 1989 nuorisofestivaali Pohjois-Koreassa oli ongelmallinen länsimaiden nuorisojärjestöille maan ihmisoikeustilanteen ja puoluejohtaja Kim Il Sungin henkilöpalvonnan vuoksi. Jos matkaan lähdettiin, se tehtiin mielellään salaa ja vaivihkaa.

Pian Pjongjangin festivaalien jälkeen kommunistinen maailma mullistui: Saksat yhdistyivät, Neuvostoliitto romahti ja koko itäinen Eurooppa alkoi siirtyä kohti markkinataloutta. Mutta se ei romahduttanut "maailman nuorison ystävyttä".

Myös Kuubassa ulkomaalaisille vieraille jaetaan erityisiä ruokapaketteja, jotka sisältävät muun muassa olutta ja rommia.

Maailman nuorison ystävyysfestivaalit

1947 Praha, Tshekkoslovakia; 1949 Budapest, Unkari; 1951 Itä-Berliini, Itä-Saksa; 1953 Bukarest, Romania; 1955 Varsova, Puola; 1957 Moskova, Neuvostoliitto; 1959 Wien, Itävalta; 1962 Helsinki, Suomi; 1968 Sofia, Bulgaria; 1973 Itä-Berliini, Itä-Saksa; 1978 Havanna, Kuuba; 1985 Moskova, Neuvostoliitto; 1989 Pjongjang, Pohjois-Korea; 1997 Havanna, Kuuba

ADN

Artikkelilinkki: [Kuuba kokosi maailman nuoria Che Guevara -lippujen alle](#)